

U KOLIJEVCI NAIVE Zlatko Kolarek: Živjeli smo s tim motivima i ne želimo pobjeći od njih, no mladima treba ostaviti sve otvoreno. Samo neka naiva ostane

19.10.2025. 20:15 Tomislav Matijašić

Snimio Tomislav Matijašić.

Mi umjetnici s naivom smo živjeli, radili, stvarali i uvukla nam se pod kožu, a tako nastavljamo živjeti i danas.

Rekao nam je to u svojem ateljeu i galeriji u Hlebinama **Zlatko Kolarek**, naivni slikar s 53 godine iskustva i predsjednik Udruge hlebinskih slikara i kipara naive. Prve poteze kistom po staklu Kolarek je povukao 1972. godine, točnije u sedmom razredu osnovne škole i to u likovnoj sekciji čiji je član postao netom ranije.

– Stariji učenici su iz nje odlazili i trebalo ju je popuniti. U to vrijeme igrao sam nogomet i pjevao u zboru jer su se mogle raditi dvije aktivnosti, a rekao sam stoga da bih napustio pjevački zbor jer nogomet sam stvarno volio, i tako je sve počelo. Malo po malo, slikarstvo me počelo zanimati, imao sam i tu sreću da je Ivan Generalić, broj jedan u naivi, oženio sestru mog djeda pa smo postali obitelj i puno smo se sretali, učio sam od njega i slikali smo za istim stolom, jedan nasuprot drugoga – osvrnuo se na svoje slikarske početke Kolarek.

Snimio Tomislav Matijašić.

Upravo je Ivan Generalić zaslužan da se Hlebine predstavljaju kao kolijevka naivne umjetnosti, odnosno da se danas raspravlja o Hlebinskoj slikarskoj školi.

– Ima naive i u drugim krajevima Podravine, pa i Hrvatske, no Hlebine su sjedište svega. Ivan Generalić je taj od kojeg je sve počelo, iako je ta Hlebinska škola samo naziv, pravac, nije to bila nikakva prava škola. Naivu je u Hlebinama Generaliću otkrio Krsto Hegedušić, a spomenuo bih i da je 90-ih godina prošlog stoljeća u Hlebinama osnovana i Udruga hlebinskih slikara i kipara naive čiji sam predsjednik, ona je aktivna i dan-danas. U toj su udruzi 24 slikara i četiri kipara, a dok radimo izložbe, pravilo je da slike i skulpture moraju datirati iz protekle dvije godine pa da su svi radovi novi. Tako se najbolje vidi koji je naivni umjetnik aktivan, a koji nije – neka izlažu samo oni koji stvaraju – poručio je Kolarek.

Mladi ne razumiju motive koje vide, no to nije njihov problem

Onih koji aktivno stvaraju je, pak, sve manje, mladih gotovo da i nema.

– U naivnom slikarstvu još ih se i nađe, no u kiparstvu sve teže jer se mladi sve rjeđe odlučuju za obradu drveta ili kamena. Znali smo mi i svaki tjedan imati radionice za mlade i počeli su oni stvarati naivu, no sve je to i dalje malo. Nema pomlatka koji bi mogao preuzeti naivu i postati njen nositelj – otkrio je.

Mlađe generacije danas, za početak, ne razumiju potpuno što točno predstavljaju motivi na djelima naivnih umjetnika, a [na što nam je ranije ukazala i Vesna Peršić Kovač, viša kustosica, dokumentaristica i etnologinja](#). Kolarek smatra da za tu činjenicu mladi nužno nisu krivi.

– Evo, i moja današnja “moderna” galerija je nekoć bila štala sa svinjama, kravama, guskama... Moji roditelji bili su poljoprivrednici, brat i ja smo također radili na zemlji i znamo jako dobro što znači živjeti na selu. Danas toga više nema i mladi se ne susreću s tim, nije to ništa čudno. Mi, koji smo tu od 70-ih godina i ranije, živjeli smo s tom naivom i nama je to sve ostalo do današnjeg dana. Živjeli smo i s poljoprivredom i

poslovima na polju, zato smo baš te motive i počeli slikati, a sad da će netko u današnje vrijeme slikati mobitele, katnice, automobile, traktore ili kombajne u maniri naive, ne znam – rekao je Kolarek.

Snimio Tomislav Matijašić.

Stare “hižice”, krajolici, pejzaži, ljudi u obavljanju radova na selu ili pak cvjetni motivi jednostavno su im se uvukli pod kožu, nastavio je Kolarek.

– S tim i danas živimo, ne želimo pobjeći niti se odmaknuti od toga. S druge strane, kad bi se netko od mladih javio, on bi samostalno trebao odlučiti što bi slikao i u kojem smjeru bi išao, no mislim da bi se prvo ipak vratio na stare staze i da bi u tom smislu radio u maniri naive. Nakon toga sam bi trebao izgraditi svoj stil. Recimo, gledam sad mladog slikara Alena Kovačića koji ima poveznicu s Mijom Kovačićem, on radi portrete i izvanredni su – naveo je Kolarek.

Može li i treba li naivna umjetnost premostiti kist i staklo?

Kad smo već kod Mije Kovačića, živuće legende naivne umjetnosti, upravo su njegovi radovi poslužili kao inspiracija za izradu kratkometražnog animiranog filma Maide Srabović naziva “Fačuk” čija je kopirivnička premijera održana u rujnu.

– Pogledao sam “Fačuk”, bio sam na premijeri i otvorenju popratne izložbe. To je nešto sasvim drugo, odmaknuto je od slikanja na staklu, i to je interesantno. Ipak nisam “doma” s novim tehnologijama i interesantna mi je naiva koja je slikana pa mislim da bi upravo to trebalo zanimati široke mase, no Maidin film je iskorak koji treba pozdraviti jer nije to “sprdačina” naivnog slikarstva. Jedna mlada osoba dala si je jako puno truda i izvukla inspiraciju i nema tu ničega lošeg za naivu, no treba vidjeti što će biti dalje i hoće li nastati još nešto poput “Fačuka”. Interesantno mi je u filmu bilo ono pitanje “Kak’ ju nije sram?”, ono se i danas zna provlačiti. Taj odnos generacija je jako zanimljiv – najlakše je pokazati prstom na nekoga i ismijavati ga – mišljenja je Kolarek.

Snimio Tomislav Matijašić.

Iako tvrdi da je slikanje uljanim bojama na staklu ono po čemu je naivna umjetnost u ovom kraju najpoznatija i što najviše treba o(p)stati, postoje umjetnici koji stvaraju naivu, no koristeći druge medije.

– Ne možeš od nekog tražiti da slika samo na staklu. Kako nekome to narediti, ako on želi raditi drugačije? Bitno je naivu nastaviti držati takvom kakva već postoji koliko god se to može. Naše slikarstvo je posebno i treba ga čuvati jer slikanje na staklu ima svoju draž. Kad je riječ o mladima, u školama bi trebalo ponovno aktivno pokrenuti likovne sekcije kao što, primjerice, već postoje sportske aktivnosti. Uvijek postoje djeca koja se vole kreativno izražavati, no treba ih onda i usmjeriti jer šteta bi bilo da se naivno slikarstvo jednog dana zatomi i da jednostavno nestane. Mladima treba ostaviti sve otvoreno, pa neka krenu i u neke druge smjerove u naivi. Uvijek treba gledati prirodu – imamo lijepe krajolike i puno je stvari koje su značajnije od mobitela i interneta, a kroz koje se mladež može puno više i bolje izražavati nego u zatvorena četiri zida – napomenuo je.

Što nam je činiti?

Na kraju je poručio da umjetnici i slikari nisu ti koje bi trebalo pitati kako naivnu umjetnost vratiti na stare staze po pitanju prepoznatljivosti i posjećenosti, no smatra da bi se ljudi, a pogotovo stranci, trebali vratiti ovoj grani umjetnosti.

– Ono što treba je izaći prema grupama i na manifestacije treba privlačiti ljude izvan granica Hrvatske, to je najviše na čemu treba poraditi – da se ljudi počnu vraćati i da potom nastavljaju dolazi i to ne samo u Hlebine, već i u cijelu Koprivničko-križevačku županiju pa da manifestacije onda više ne radimo za sebe same – zaključio je.

Članak je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz programa poticanja novinarske izvrsnosti.

